

OUCH!

W tym wydaniu..

- Wstęp
- Edukacja / Komunikacja
- Technologia przyjazna bezpieczeństwu
- Dobry przykład

Naucz swoje dzieci cyberbezpieczeństwa

Wstęp

Liczba sposobów umożliwiających dziś dzieciom przebywanie online i komunikację z innymi nie przestaje zaskakiwać. Nowe aplikacje społecznościowe, gry, szkoły udostępniające uczniom dostęp do mobilnych urządzeń. Umiejętność optymalnego korzystania z technologii wpływa na przyszłość i życie społeczne dzieci. Jako rodzice chcielibyśmy mieć pewność, że technologia zostanie wykorzystana w sposób bezpieczny. Może to stanowić pewnego rodzaju wyzwanie, ponieważ wielu z nas nie dorastało w tak rozwiniętym technologicznie środowisku jak dziś. Jako pomoc chcielibyśmy podać kilka kluczowych kroków, umożliwiających dzieciom bezpieczne korzystanie z nowoczesnych technologii.

Redaktor gościnny

Adrien de Beaupre jest Certyfikowanym Instrukctorem SANS, a także autorem zawartych tam kursów. Pracuje jako niezależny pentester w pięknej Ottawie, położonej w Ontario na terytorium Kanady. Poza branżą zawodową, można go spotkać z rodziną lub w dojo. Twitter: [@adriendb](https://twitter.com/adriendb)

Edukacja / Komunikacja

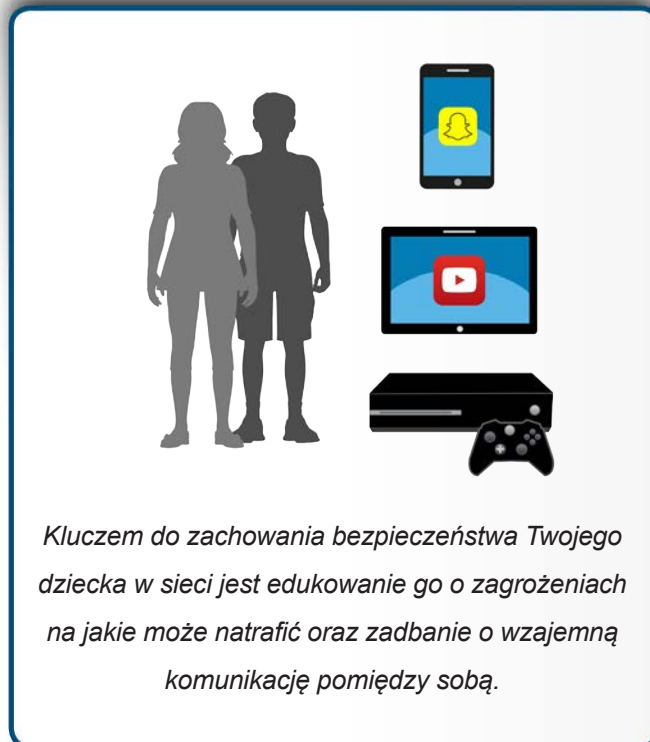
Pierwszym krokiem, który warto uczynić jest troska o komunikację. Zadbajmy o to, aby rozmawiać ze swoimi dziećmi i aby one rozmawiały z nami. Zdecydowanie zbyt często rodzice przesadnie polegają na technologii, zadając pytania odnoszące się do tego, które aplikacje są dobre, a które złe, albo jakie jest najlepsze oprogramowanie mogące zapewnić dziecku ochronę. Ostatecznie jednak bezpieczeństwo nie jest wyzwaniem technologicznym, ale przede wszystkim kwestią wartości i wychowania. Zależy nam, aby zachowanie naszych dzieci w wirtualnym świecie nie odbiegało od tego, z jakim spotykamy się w życiu codziennym. Dobrą praktyką na początek może być sporządzenie razem ze swoim dzieckiem listy zasad i oczekiwań odnoszących się do korzystania z nowinek techniki. Poniżej podajemy kilka propozycji do rozważenia (pamiętaj, że poniższe zasady będą ewoluować, razem z wiekiem Twojego dziecka).

- Ustalcie kiedy i jak długo dzieci mogą korzystać z Internetu
- Zapytaj swoje dzieci o ich wirtualnych przyjaciół i followersów. W jaki sposób się poznali? Czy wiedzą kim są osoby, z którymi pozostają w relacjach online?
- Rozmawiajcie o rodzajach stron w Internecie i grach, z których warto korzystać oraz o tych, których należy unikać, uświadom dziecku dlaczego.
- Dzieci powinny być świadome, jakie informacje mogą udostępniać i z kim się nimi dzielić. Często nie zdają sobie sprawy z tego, że udostępniane przez nie treści stają się dostępne publicznie i pozostają w sieci na trwałe. Mogą również nie być świadome, że sekret ujawniony pojedynczej osobie może zostać łatwo przekazany reszcie społeczeństwa.
- Poinformuj dziecko, komu powinno zgłaszać problemy, kiedy napotka w sieci na agresywne lub odrażające zachowania.
- Niech inne osoby w sieci będą traktowane tak samo, jak sami chcielibyśmy być traktowani.

Naucz swoje dzieci cyberbezpieczeństwa

- Nie istnieje anonimowość w Internecie, nasza tożsamość może zostać określona.
- Nasi wirtualni znajomi mogą w rzeczywistości nie być osobami, za które się podają.

W przypadku starszych dzieci możemy ustalać zasady w oparciu o szkolne wyniki, stopień ukończenia powierzonych im zadań lub sposób w jaki traktują inne osoby. Lepsze zachowanie dziecka, równa się większa swoboda w sieci. Gdy zdecydujemy się na ustalenie zasad, wywieśmy je w widocznym miejscu, np. na używanym przez domowników komputerze, lub na drzwiach dziecięcego pokoju. Dobrze jeśli dziecko samodzielnie przeczyta zasady i własnoręcznie je podpisze, tak aby obie strony wiedziały, na co się zgadzają i pozostawały w pełnej zgodzie. Im wcześniej zaczniemy mówić dzieciom o swoich oczekiwaniach, tym lepiej. Jeśli nie jesteśmy pewni jak rozpocząć rozmowę, szczególnie ze starszym dzieckiem, zapytajmy go, jakich aplikacji używa i w jaki sposób one funkcjonują. Umieśćmy swoje dziecko w roli nauczyciela i pozwólmy mu pokazać, co robi, przebywając online.

Technologia przyjazna bezpieczeństwu

Uzupełnienie działań edukacyjnych stanowią rozwiązania techniczne, które możemy wykorzystać do monitorowania i pomocy w ochronie naszych dzieci. Rozwiązania te najlepiej działają w przypadku młodszych dzieci, chroniąc je szczególnie przed przypadkowym dostępem do nieodpowiedniej lub szkodliwej treści. Warto jednak mieć na uwadze, że tego typu rozwiązania nie funkcjonują już tak dobrze w przypadku dorastającej młodzieży. Starsze dzieci nie tylko potrzebują szerszego dostępu do Internetu, ale także często korzystają z urządzeń, których nie jesteśmy w stanie kontrolować czy monitorować (na przykład tych udostępnianych przez szkołę, a także konsol do gier i komputerów u krewnych i znajomych). To właśnie dlatego edukacja jest taka ważna.

Kolejnym krokiem może być posiadanie komputera przeznaczonego tylko dla Twoich dzieci. W przypadku tego rozwiązania będą one pozbawione możliwości przypadkowego zainfekowania Twojego komputera, używanego do wrażliwych działań, takich jak płatności online czy księgowość. Komputer z którego korzystają dzieci umieść w ogólnodostępnym, dobrze widocznym miejscu, tak aby ich aktywność mogła być przez Ciebie monitorowana. To że Twoje dziecko powiedziało, że robi zadanie domowe, nie zawsze musi oznaczać że robi je w danej chwili. Upewnij się, że komputer jest zabezpieczony, że wykonywane są regularne kopie zapasowe oraz że Twoje dzieci nie posiadają dostępu do konta administratora. W przypadku urządzeń mobilnych, rozważ utworzenie w domu centralnego punktu do ich ładowania. Przed pójściem spać zgromadźcie wszystkie telefony, tablety i notebooki właśnie w tym miejscu, dzięki czemu nie będzie kusiło Twoich dzieci, aby z nich korzystać w czasie, kiedy powinny spać.

Naucz swoje dzieci cyberbezpieczeństwa

Dobry przykład

Nie zapomnij, że jako rodzice również powinniśmy dawać dobry przykład. Oznacza to, że kiedy rozmawiasz ze swoim dzieckiem, powinieneś odłożyć urządzenia elektroniczne na bok i zadbać o kontakt wzrokowy z nim. Rozważ rezygnację z używania urządzeń mobilnych siedząc przy stole w czasie posiłków i nigdy nie wysyłaj smsów prowadząc samochód. I jeszcze rada na koniec - kiedy dzieci popełniają błędy, traktuj to jako okazję z której można się czegoś nauczyć, nie wyciągaj od razu konsekwencji dyscyplinarnych. Miej zawsze czas na cierpliwą rozmowę i przypominaj, że podejmujesz określone działania, aby chronić je przed zagrożeniami, których teraz nie widzą. Niech Twoje dzieci wiedzą, że mogą przyjść do Ciebie za każdym razem, kiedy w sieci spotka je coś nieprzyjemnego, być może dziecko zrobi zrzut ekranu, którym się z Tobą podzieli. Upewnij się, że dzieci czują się komfortowo i mogą przyjść do Ciebie, kiedy uświadomią sobie, że zrobiły coś niewłaściwego. Utrzymywanie właściwych relacji oraz troska o wzajemną komunikację stanowią najlepsze metody pomagające im zachować bezpieczeństwo w cyfrowym świecie.

Dowiedz się więcej

Zasubskrybuj comiesięczny biuletyn o bezpieczeństwie komputerowym SANS OUCH! Zdobądź dostęp do archiwów i poznaj rozwiązania SANS dotyczące bezpieczeństwa komputerowego i osobowego.

Odwiedź securingthehuman.sans.org/ouch/archives i dowiedz się więcej.

Polski przekład

CERT Polska jest zespołem działającym w strukturach NASK powołanym do reagowania na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w polskiej sieci Internet. Należy do organizacji FIRST, w ramach której współpracuje z podobnymi zespołami na całym świecie.

WWW: <http://www.cert.pl>

Twitter: [@CERT_Polska](https://twitter.com/CERT_Polska)

Źródła

Strona zespołu zajmującego się reagowaniem na nieodpowiednie treści w Internecie:

<https://www.dyzurnet.pl>

Materiały multimedialne dla dzieci dotyczące bezpieczeństwa w sieci:

<http://saferinternet.pl/pl/multimedia-cyberprzemoc>

Biuletyn OUCH! powstaje w ramach programu „Securing The Human” Instytutu SANS i jest wydawany na licencji [Creative Commons BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Powielanie treści biuletynu jest dozwolone jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania informacji o źródle pochodzenia kopiowanych treści oraz nienaruszania zawartości samego biuletynu. Informacje kontaktowe: ouch@securingthehuman.org

Editorial Board: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Cathy Click, Cheryl Conley
Polski przekład (NASK/CERT Polska): Sebastian Kondraszuk, Michał Strzelczyk, Jacek Sikorski

securingthehuman.sans.org/blog

[/securethehuman](https://www.facebook.com/securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

[securingthehuman.sans.org/gplus](https://plus.google.com/securethehuman.sans.org)